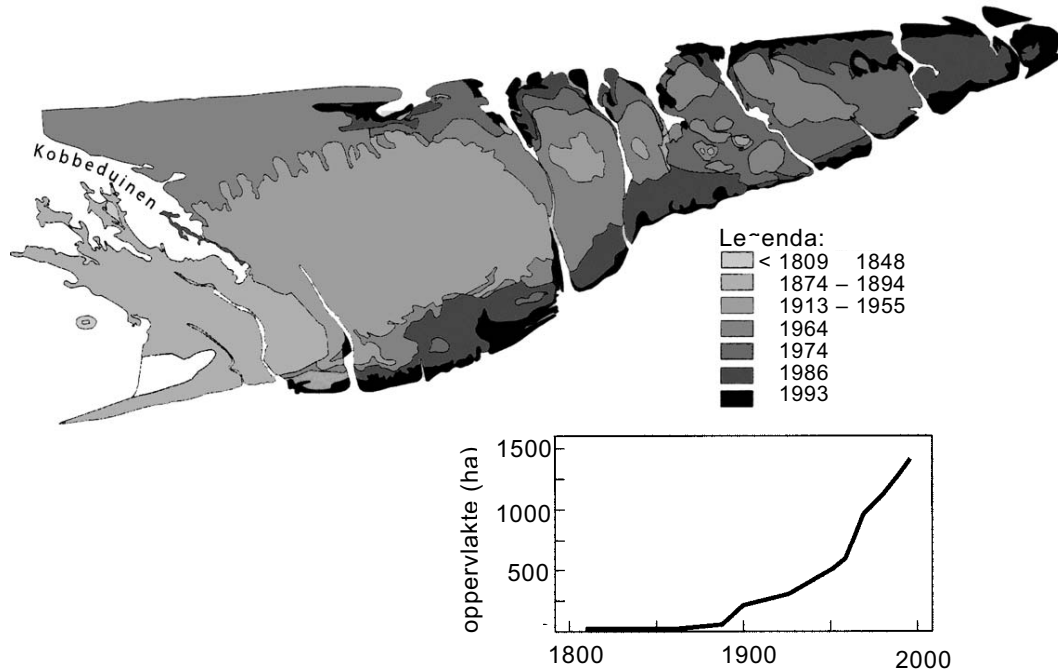

Schiermonnikoog groeit

Onder invloed van wind en water verandert de grootte van het waddeneiland Schiermonnikoog voortdurend. In afbeelding 18 is de toename van de oostelijke helft van dit waddeneiland in de loop van de tijd weergegeven.

afbeelding 18

bron: R. van der Wal, *Gevecht met zoutmelde*, *Natuur & Techniek*, juni 2000, 60

In dit deel van het eiland ontstaan jonge kwelders, ook wel schorren genaamd. Tijdens hoogwater wordt door het zeewater klei afgezet. De jonge kwelder raakt begroeid met planten zoals zeekraal en gerande zeespurrie. Enige tientallen jaren later bestaat de begroeiing uit kweldergras, schorrenzoutgras en zeeweegebree, waarna houtige struiken zoals zeealsem en gewone zoutmelde zich kunnen vestigen. De kwelder is dan ook bevolkt met insecten, aaltjes, hazen en konijnen.

Tijdens deze successie veranderen de abiotische omstandigheden op de schorren.

- 2p 38 □ Beschrijf drie veranderingen die optreden in het abiotische milieu en die een bijdrage leveren aan de successie.